

EC **SKOG**

För skog och miljö Avverkning

En sammanfattning av svensk PEFC
- standard för entreprenörscertifiering.

PEFC (Program for the Endorsement of Forest Certification schemes) är ett internationellt system för nationell skogscertifiering, tillkommet för att garantera en köpare av skogsprodukter, att dessa kommer från ett uthålligt lönsamt skogsbruk, kombinerat med miljö- och social hänsyn.

Den svenska PEFC – standarden är gjord för att passa i det svenska privata skogsbruket och genom certifiering ge trovärdighet gentemot köparna av skogsprodukter. På de flesta skogsfastigheter i södra Sverige brukas skogen i en tradition där det alltid varit självklart att ta naturvårdshänsyn. Genom att certifiera skogsbruket, skogsentreprenörerna och förädlingsindustrin, där naturvårdshänsynen dokumenteras och produkternas spårbarhet säkras, garanteras att trävarorna kommer från ett uthålligt och naturvårdsanpassat skogsbruk. På dessa sidor presenteras den svenska standarden för entreprenörcertifiering enligt PEFC.

Den kompletta standarden finns tillgänglig på Svenska PEFC: s hemsida www.pefc.se

Hur går certifiering för skogsentreprenörer till?

Att certifiera sitt företag är frivilligt. För PEFC-certifierade skogsägare och

virkesorganisationer är det dock ett krav att använda sig av certifierade entreprenörer för skogliga tjänster. ECSkog är ett certifieringsparaply för certifiering av skogentreprenörer, verksamma hos dessa uppdragsgivare. ECSkog:s certifieringsarbetet följer normalt denna rutin: Vid ett första möte görs en s.k. Förcertifiering. Certifieringsstandarderna går igenom och de åtgärder som behöver göras i entreprenadföretaget listas. Entreprenören genomför åtgärderna innan man åter träffas för en certifieringsrevision, och avtal om entreprenörcertifiering. Entreprenören åtar sig att följa standarden och acceptera kontrollerna.

På en certifierad skogsentreprenör ställs följande baskrav:

1. All personal som utför skogliga arbeten skall ha aktuellt kompetensbevis för natur- och kulturvårdsutbildning, "Grönt Körkort".
2. Följa aktuella lagar för entreprenörsverksamhet i skogsarbete.
3. I skogsmaskiner använda drivmedel av lägst miljöklass 1.
4. I skogsmaskiner använda hydraulolja som lägst uppfyller kraven enligt svensk standard SS 15 54 34 "miljöanpassad".
5. För kedjesmjörning används vegetabilisk sågkedjeolja eller annan miljö-

godkänd sågkedjeolja. För motorsågar gäller kravet vid årlig drifttid över 400 tim.

6. Avfall återlämnas till leverantören, eller godkänd miljöstation.
7. Använda rutiner med förebyggande åtgärder vid service och reparationer där risk för att oljor och andra vätskor kommer ut i naturen. Vid arbete med bekämpningsmedel används anpassade rutiner, dokumenterade på personalens hemspråk.
8. Nödlägesrutiner ska finnas på de språk som krävs för att säkerställa att arbetstagare och uppdragstagare förstår dem. Oljesaneringsutrustning skall finnas.
9. Försäkringsbolagens krav på brandberedskap uppfylls.
10. Vid köp av utrustning och förbrukningsmaterial väljs miljömärkta produkter när det är praktiskt och ekonomiskt rimligt.
11. I skogsarbetet följs tillämpliga delar i PEFC-standarderna.
12. Anlitas underentreprenör väljs i första hand en certifierad entreprenör. Om det ej är möjligt, ansvarar entreprenören för att underentreprenören följer PEFC-standarderna.
13. Kontroll utförd av ECSkog eller ackrediterat certifieringsföretag accepteras och årligen redovisas att PEFC - kraven följs, genom ECSkog:s internrevision.

Svensk PEFC – standard

Den svenska PEFC – standarden omfattar tre delar:

• Skogsbruksstandard

Anger riktlinjer för en ekonomiskt uthållig och ståndortsanpassad skogsproduktion.

• Social standard

Anger riktlinjer för anställningsförhållanden, arbetsmiljö, arbetsorganisation, kompetens och relationer med allemansrätt, rennäring, och landsbygdsutveckling.

• Miljöstandard

Anger kraven på hänsyn till natur- och kulturmiljö i skogsbruket.

Skogsbruksstandarden:

Här beskrivs hur skogsägaren brukar sin skog, där målet är en ekonomiskt uthållig och värdefull skogsproduktion, samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras, kulturmiljö-, sociala och estetiska värden värnas. Skogsentreprenören berörs av reglerna kring kemikalieanvändning och skydd av mark och vatten.

- **Kemisk behandling** skall minimeras och endast användas när andra lämpliga metoder till rimlig kostnad inte finns att tillgå. Kravet på att skydda vatten skall speciellt respekteras. Behandlingen utförs med lämplig teknik och metod, så skada på miljö och människor undviks. Säkerhetsdatablad skall finnas på arbetsplatsen, den som utför behandlingen ska ha tillräcklig kompetens och använda erforderlig skyddsutrustning.
- **Skyddet av vatten och vattenlevande organismer** skall förbättras genom åtgärder som innefattar förebyggande åtgärder mot olje-/bränsleläckage från skogsmaskiner och användning av miljöanpassade oljor, samt skydd genom lämplig skogsbruksplanering.
- **Metoder för att skydda marken:** Transportvägar i samband med skogsbruksåtgärder planeras så betydande körsador minimeras. Lämplig metodik och teknik

används för att undvika skador speciellt när transporter korsar vattendrag. Betydande skador på drivningsvägar åtgärdas.

Social standard:

- Den PEFC-certifierade skogsentreprenören driver sin verksamhet så att gällande lagar, kollektivavtal och praxis på arbetsmarknaden efterlevs.
- Entreprenören betalar lagstadgade skatter och avgifter.
- Större företag formuleraren offentlig policy som beskriver företagets sociala ansvarstagande.
- Ingångna avtal dokumenteras. Anställnings- och arbetsförhållanden följer gällande lagstiftning.
- Ansvar för och utförande av företagets arbetsmiljöarbete dokumenteras.
- Företaget rekryterar medarbetare med god grundkompetens, som bas för fortsatt lärande i skogliga arbeten. För tillfälligt anställda gäller att eventuella luckor i utbildningsnivån kompenseras genom särskild utbildning, ledning tillsyn och anpassning av arbetsorganisationen.
- All personal som utför skogliga arbeten skall ha kompetensbevis för natur- och kulturvårdsutbildning, motsvarande SYN - katalogens kurser 9.1 och 9.2.
- Kompetensbeviset för natur- och kulturvårdsutbildning, förnyas efter fem år.
- Utbildningsplan upprättas, med redovisning av genomförda och planerade utbildningar. Genomförda utbildningar dokumenteras.
- All återkommande personal skall omfattas av program för kompetensutveckling.

Miljöstandarden:

Skogsägaren har det slutliga ansvaret för miljöstandarden. Standarden ingår i en bred strategi för naturvård, inklusive generell hänsyn på all skogsmark, naturreservat, biotopskydds-

områden, naturvårdsavtal etc. Hur dessa hänsyn tas i praktiskt skogsbruk lärs ut på kurserna för "Grönt Körkort" där kunskaperna befästs i praktiska planeringsövningar.

PEFC - certifierad skogsägare eller virkesorganisation som anlitar en skogsentreprenör skall "**tillhandahålla väsentlig information för PEFC - kravens uppfyllande**".

Det innebär krav på ett traktdirektiv, där skogsägarens övergripande planering för skogs- och miljöstandarden vid den aktuella åtgärden, redovisas för entreprenören. Där framgår vilka områden som avsatts för natur- och kulturvårdsändamål, och vilka produktionsmål som gäller vid överenskomna skogliga åtgärder.

Vid utförandet uppmärksammar entreprenören särskilt:

- **Kant- och Skyddszoner** vid sjöar, vattendrag och övergångar i kulturlandskapet.
- **Småbiotoper** med särskilda naturvärden och vid behov skyddszoner i anslutning till biotoper med särskilda naturvärden.
- **Kulturmiljö**
Skogliga åtgärder utförs så att formlämningar inte skadas och att skador på övriga kända historiska lämningar minimeras.
- **Naturvärdesträd/utvecklingsträd** lämnas, i syfte att åstadkomma 10 naturvärdesträd/ha i nästa skogsgeneration.

För ändamålet väljs främst:

- o Avvikande särskilt grova/gamla träd.
 - o Grova träd med påtagligt vid och grovgrenig/platt krona.
 - o Grova, tidigare frivuxna, s.k. hagmarksgranar.
 - o Grova aspar och alar där sådana inte förekommer rikligt, i barrdominerade bestånd.
 - o Trädformig sälj, rönn, oxel, lönn, lind, hägg, fågelbär samt grov hassel, där sådana inte förekommer rikligt, i barrdominerade bestånd.
 - o Ädla lövträd i det boreala skogslandskapet.
 - o Grova enar.
 - o Träd med påtagliga brandlyror.
 - o Hålträd och träd med risbon.
 - o Träd med tydliga kulturspår.
- **Död ved** värnas vid skogliga åtgärder, om inte risk för insektsangrepp föreligger. I slutavverkning och grövre gallring lämnas per hektar lägst 3 enheter grov död ved av döda träd och/eller lågor och/eller högstubbar.
Nyskapade högstubbar kapas på högsta säkra höjd. Vid placering och utformning beaktas framkomlighet och säkerhet.

EC SKOG

Kungsvägen 115, 352 44 Växjö. Tele 070-190 48 99
E-post: info@eckskog.se Internet: www.eckskog.se